

Założenia projektowe

1. Skład zespołu:

- a. Marianna Tybura 240826
- b. Zuzanna Zając 240843
- c. Jakub Sońta 259166
- d. Krzysztof Kaniuka 259158

2. Cel: Predykcja wyników egzaminów studentów przy użyciu regresji

3. Zbiór danych: [Exam Score Prediction Dataset](#) (20 tys. Rekordów)

4. Technologia:

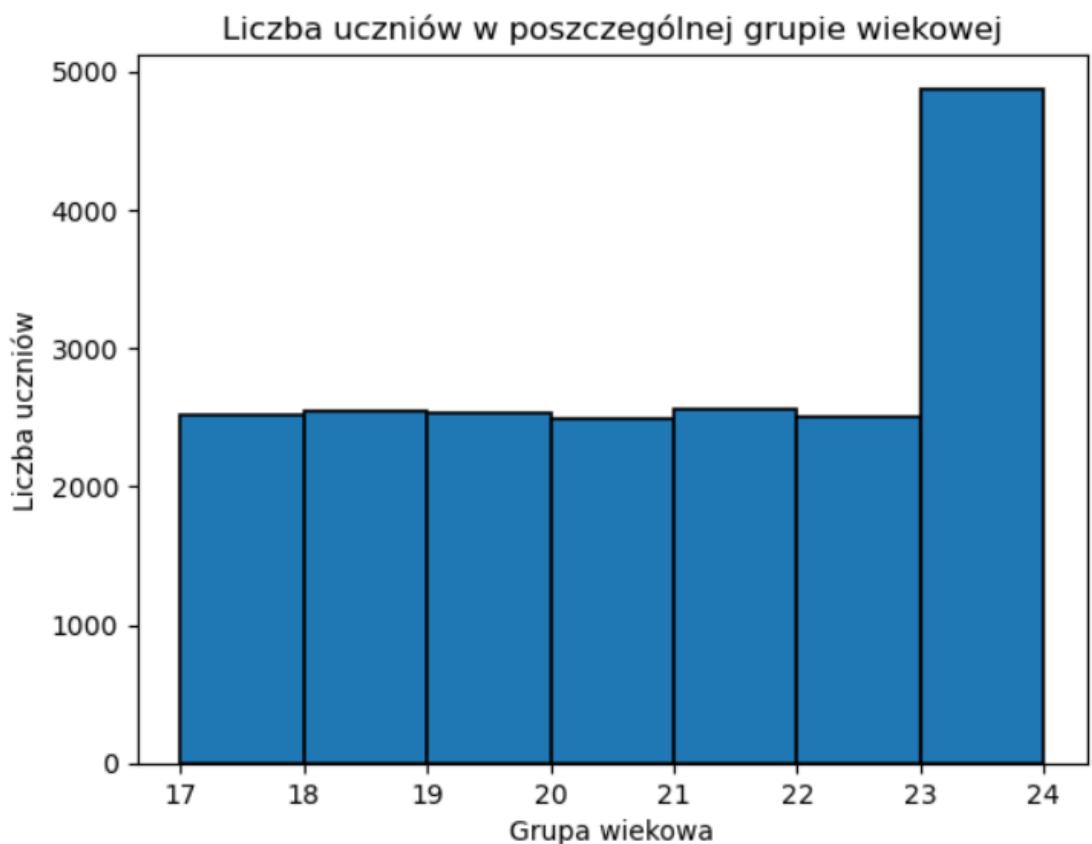
- a. Python
 - i. Pandas
 - ii. Matplotlib
 - iii. Seaborn
 - iv. Sklearn
 - v. Numpy

5. Model regresji: XGB Regressor

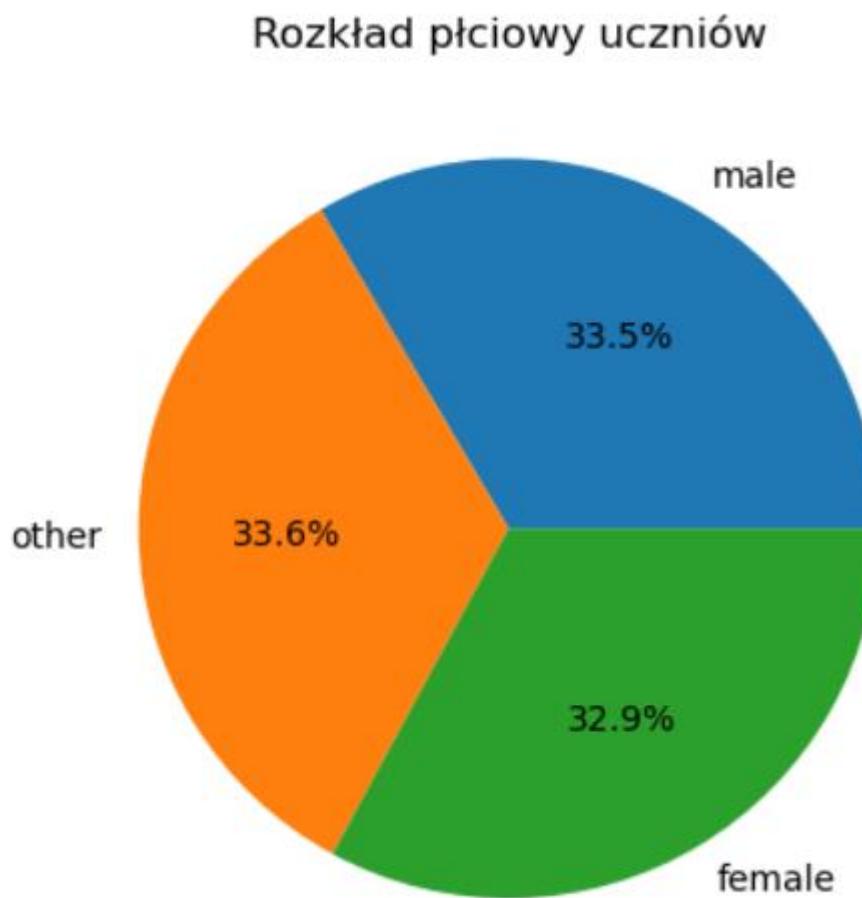
6. Cechy:

- 1. Age

Przedział wiekowy uczniów od 17 do 24 lat

2. Gender

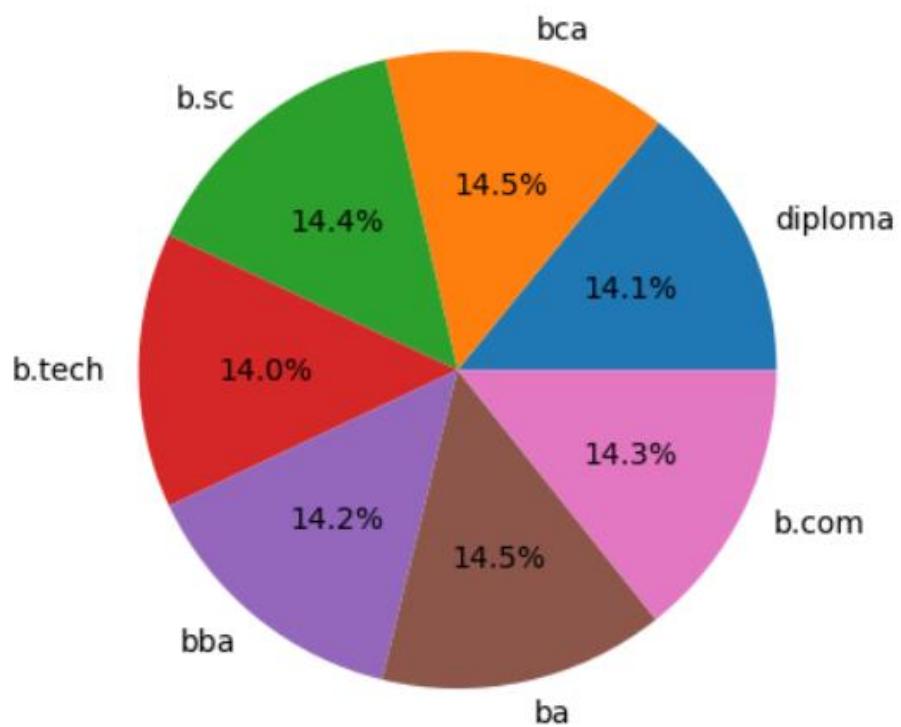
3. Course

Programy studiów, na które uczęszczali uczniowie

- Diploma - kwalifikacja po programie dyplomowym
- Bca - licencjat z zastosowań informatyki
- B.sc - licencjat nauk ścisłych/przyrodniczych
- B.tech - licencjat/inżynier w dziedzinie technologii
- Bba - licencjat z zarządzania
- Ba - licencjat nauk humanistycznych/społecznych
- B.com- licencjat z handlu/ekonomii

Poniżej widać że zbiór danych jest zbalansowany w kontekście tej cechy

Odsetek uczniów realizujących konkrete programy nauczania

4. Study hours

Liczba godzin poświęconych nauce (cecha numeryczna)

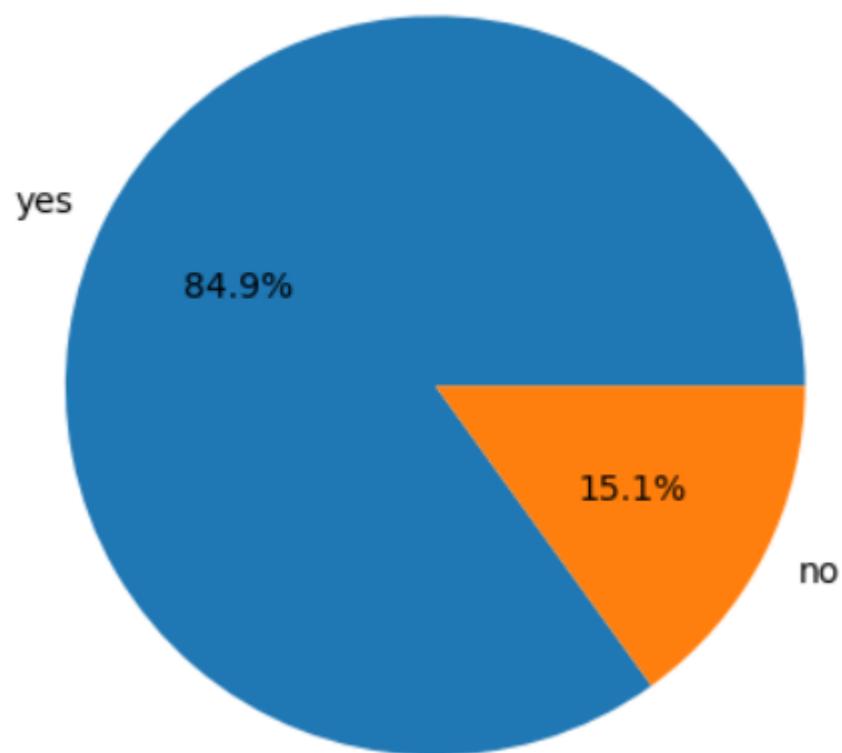
5. Class attendance

Obecność na zajęciach mierzona w skali od 1 do 100 (cecha numeryczna)

6. Internet access

Większość uczniów miała dostęp do Internetu

Dostęp do internetu

Cecha ta nie miała jednak dużego wpływu na rezultaty egzaminu

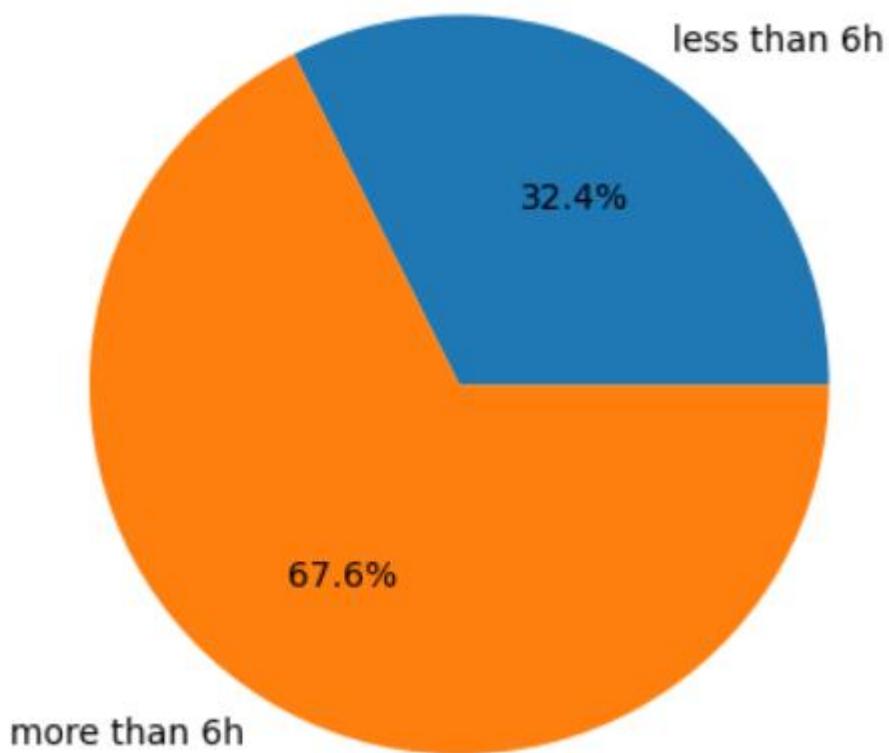
Mediania uczniów mających dostęp do Internetu 62.6

Mediania uczniów mających dostęp do Internetu 62.650000000000006

7. Sleep hours

Prawie 1/3 uczniów spała mniej niż 6 godzin

Czas snu uczniów

Długość snu ma większy wpływ na wynik egzaminu niż dostęp do Internetu

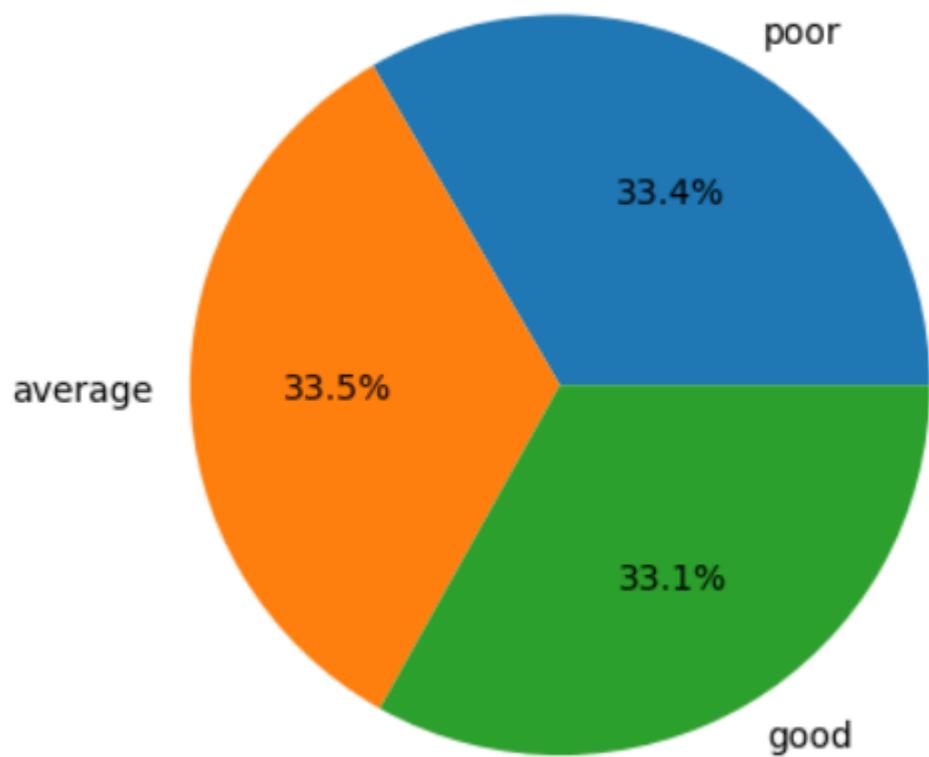
Medianą uczniów śpiących mniej niż 6 godzin 59.8

Medianą uczniów śpiących 6 lub więcej godzin 64.1

8. Sleep quality

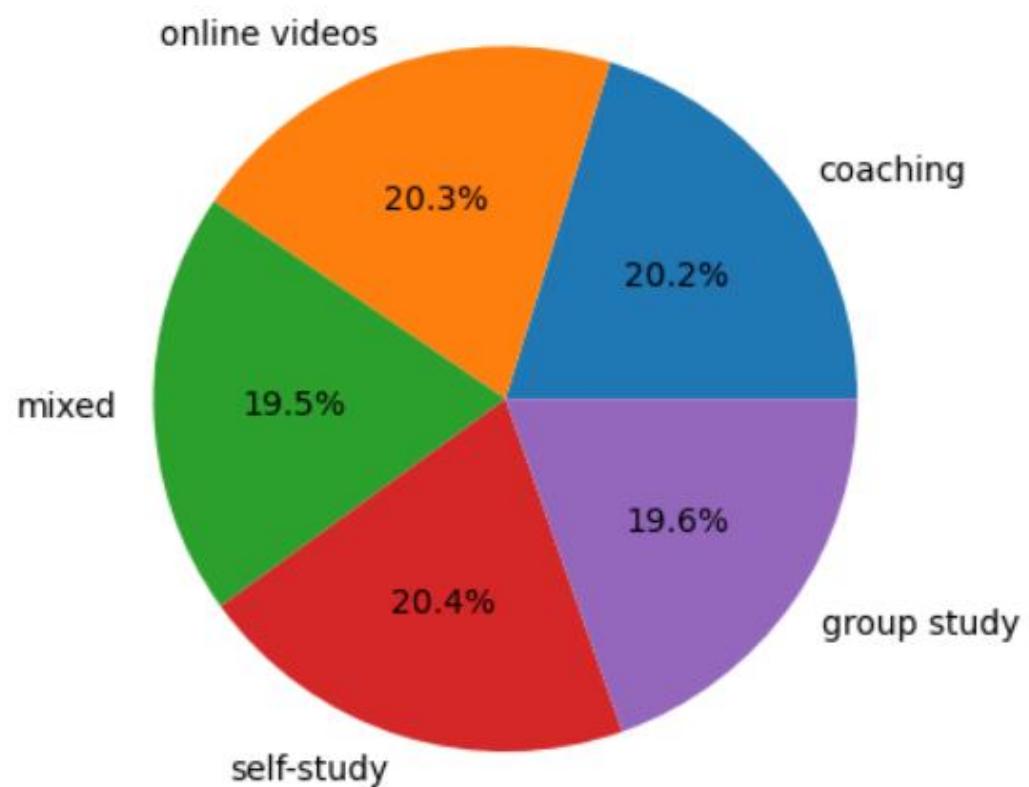
Zbiór danych jest zbalansowany dla tej zmiennej

Jakość snu

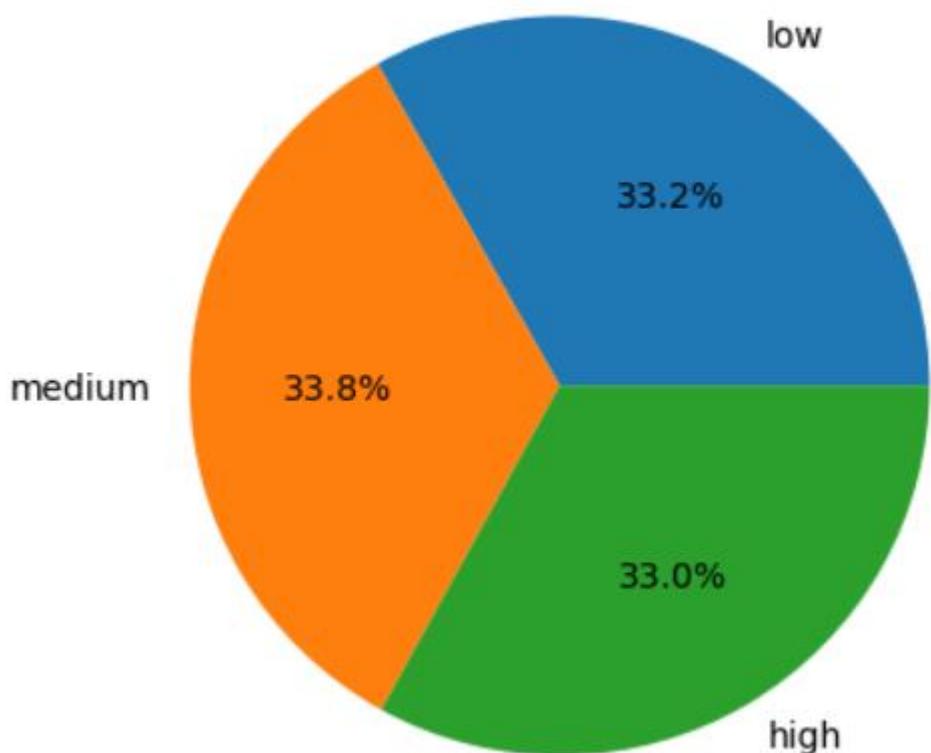
9. Study method

Sposób nauki

10. Facility Rating

Warunki do nauki

11. Exam Dificulty

Niemal połowa egzaminów oceniana była jako średnio-trudna

12. Exam score – zmienna zależna zbioru

Wynik egzaminu podany w skali od 0 do 100 (wartość numeryczna)

7. Omówienie modelu predykcyjnego

Pierwszym krokiem, po wczytaniu zbioru danych z pliku, było uzupełnienie braków danych. Dla wartości kategorycznych dokonano tego wartością modalną, a dla wartości numerycznych, wartością średnią.

```
df_full = pd.read_csv("Exam_Score_Dataset.csv")
for col in df_full.columns:
    if df_full[col].dtype == 'object':
        df_full[col] = df_full[col].fillna(df_full[col].mode()[0])
    else:
        df_full[col] = df_full[col].fillna(df_full[col].mean())
```

Następnie, usunięto ze zbioru kolumnę id, która nie niosła za sobą żadnej informacji w kontekście treningu modelu.

```
if 'student_id' in df_full.columns:  
    df_full = df_full.drop(columns=['student_id'])
```

Zbiór danych podzielono na podzbiory treningowy i testowy. Ponadto wytyczono w zbiorze zmienną celu oraz wyróżniono wśród pozostałych cech bazowych cechy o charakterze numerycznym.

```
train_df = df_full.sample(frac=0.8, random_state=42).copy()  
test_df = df_full.drop(train_df.index).copy()  
  
train_df = train_df.reset_index(drop=True)  
test_df = test_df.reset_index(drop=True)  
  
TARGET = 'exam_score'  
base_features = [col for col in train_df.columns if col != TARGET and train_df[col].dtype == 'object']  
num_features = ['study_hours', 'class_attendance', 'sleep_hours']
```

W celu wstępnej obróbki podzbiorów danych, przygotowano funkcję `preprocess(df)`.

W ramach tej funkcji, dokonano transformacji logarytmicznej oraz kwadratowej dla zmiennych numerycznych zbioru w celu zmniejszenia wpływu skośności rozkładu.

```
def preprocess(df):  
    df_temp = df.copy()  
  
    for col in num_features:  
        if col in df_temp.columns:  
            df_temp[f'log_{col}'] = np.log1p(df_temp[col])  
  
    for col in num_features:  
        if col in df_temp.columns:  
            df_temp[f'{col}_sq'] = df_temp[col] ** 2
```

Na podstawie obserwacji zbioru danych, dostrzeżono również potencjał zmiennych `study_hours`, `class_attendance` oraz `sleep_hours` na bazie których zbudowana została funkcja celu dla danego zbioru danych.

```
df_temp['feature_formula'] = (
    5.9 * df_temp['study_hours'] +
    0.3 * df_temp['class_attendance'] +
    1.4 * df_temp['sleep_hours'] + 4.7819
)
```

1 Funkcja Celu

W kolejnym krokach skupiono się na treningu modelu przy użyciu regresora XGBoost (gradient boosting drzew decyzyjnych).

```
# Model Training
xgb_params = {
    'n_estimators': 10000,
    'learning_rate': 0.007,
    'max_depth': 7,
    'subsample': 0.8,
    'num_parallel_tree': 2,
    'reg_lambda': 3,
    'colsample_bytree': 0.7,
    'tree_method': 'hist',
    'random_state': 42,
    'early_stopping_rounds': 100,
    'eval_metric': 'rmse',
    'enable_categorical': True,
    'n_jobs': -1
}
```

2 Parametry wejściowe dla regresora XGBoost

Postawiono na długi horyzont boostingowy (*n_estimators = 10000*) z małym krokiem (*learning_rate = 0.007*) oraz umiarkowaną głębokością drzew decyzyjnych (*max_depth = 7*)

Trening wykonano w 5 iteracjach, w których trenowano model na 4/5 danych wejściowych danego foldu, a 1/5 służyła jako podzbiór walidacyjny. Dla każdej iteracji zmierzono wskaźniki RMSE oraz R² (dla foldów), a na koniec ustalono wartości tych wskaźników dla całego zbioru danych.

```

test_predictions = []
oof_predictions = np.zeros(len(X))
kf = KFold(n_splits=5, shuffle=True, random_state=42)

importances_list = []

for fold, (train_index, val_index) in enumerate(kf.split(X, y)):
    print(f"\n--- Fold {fold+1} ---")

    X_train_fold, X_val = X.iloc[train_index], X.iloc[val_index]
    y_train_fold, y_val = y.iloc[train_index], y.iloc[val_index]

    model = xgb.XGBRegressor(**xgb_params)

    model.fit(
        X_train_fold,
        y_train_fold,
        eval_set=[(X_val, y_val)],
        verbose=500
    )

    fold_importance = pd.DataFrame()
    fold_importance["feature"] = X.columns
    fold_importance["importance"] = model.feature_importances_
    fold_importance["fold"] = fold + 1
    importances_list.append(fold_importance)

    val_preds = model.predict(X_val)
    oof_predictions[val_index] = val_preds

    rmse = np.sqrt(mean_squared_error(y_val, val_preds))
    r2 = r2_score(y_val, val_preds)

    print(f"Fold {fold+1} RMSE: {rmse:.4f}")
    print(f"Fold {fold+1} R2: {r2:.4f}")

    test_preds = model.predict(X_test)
    test_predictions.append(test_preds)

```

8. Rezultaty

$R^2 = 0.7235$ oznacza, że model wyjaśnia około 72% wariancji wyników egzaminu, co wskazuje na solidną moc predykcyjną

RMSE = 9.9113 należy interpretować względem skali *exam_score*. Jeśli skala wynosi 0–100, średni błąd rzędu ~10 punktów jest umiarkowany: wystarczy do analiz zbiorowych, ale może być graniczny przy decyzjach indywidualnych

OVERALL RMSE: 9.9113
OVERALL R2: 0.7235

Dobrze spisała się również wyprowadzona ręcznie cecha, stanowiąca funkcję celu, wyprzedzając bazowe cechy zbioru w kontekście użyteczności przy treningu modelu

